

# Uitkering levensverzekering: voor de bank, de erfgenaam of de begunstigde?

**Mr. M.L.A. van Opstal**

Bij de afwikkeling van een nalatenschap komt het vaak voor dat er sprake is van een levensverzekering gekoppeld aan de hypothecaire geldlening, al dan niet met verpanding aan de hypotheekbank. Met name wanneer de langstlevende niet tot erfgenaam is benoemd, kan het een groot verschil maken voor de erfgenamen en de langstlevende hoe die koppeling is vormgegeven: via de begunstiging en/of door middel van verpanding. Dit vormt de noodzaak voor de estate planner om goed in kaart te brengen hoe de combinatie van testament, polis en financieringsconstructie van de eigen woning moet worden gekozen om zeker te stellen dat de bedoelingen van de cliënt ook worden verwezenlijkt volgens mr. Marc van Opstal.

In sommige gevallen is de bank, die de hypothecaire geldlening heeft verstrekt, in de polis onherroepelijk aangewezen als eerste begunstigde. Komt de verzekerde te overlijden, dan is de bank rechthebbende op de uitkering en behoort deze dus niet tot de nalatenschap. Wel komt de uitkering op grond van deze begunstiging aan de bank toe. Dit betekent dat de erfgenamen hiervan voordeel ondervinden doordat de uitkering aldus in mindering komt op de tot de nalatenschap behorende hypothecaire schuld.

### **Verpanding**

In andere gevallen is de uitkering op grond van de levensverzekering verpand aan de bank. In die gevallen is weliswaar de eerste begunstigde degene die recht heeft op de uitkering, maar dient de uitkering door de verzekeraar aan de bank te worden uitbetaald omdat deze op grond van het pandrecht beperkt gerechtigde is. Is in het laatste geval de begunstigde tevens enig erfge-

naam, dan komt de uitkering uiteindelijk toch aan deze begunstigde/erfgenaam ten goede (aannemende dat de hypothecaire schuld ook tot de nalatenschap behoort). De uitkering strekt immers in mindering op de hypothecaire schuld. Is de begunstigde echter niet tevens erfgenaam, dan komt de uitkering dus ten goede van de erfgenaam, terwijl de polis (en dus de erflater) de begunstigde als rechthebbende op de uitkering aanwijst. Hetzelfde probleem doet zich voor, wanneer de begunstigde wel erfgenaam is, maar niet als enige. In dat geval profiteren immers alle erfgenamen van de uitkering, terwijl er maar een van hen als begunstigde is aangewezen.

### **Uitspraak Rechtbank Overijssel januari 2016**

De Rechtbank Overijssel heeft op 6 januari 2016<sup>1</sup> in een soortgelijk geval uitspraak gedaan. In dat geval had de man een levensverzekering afgesloten en daarbij de vrouw, met wie hij een lat relatie had, als begunstigde aangewezen. De vrouw was geen erfgenaam. De verzekeringsuitkering was

